

การรณรงค์การเผาในที่โล่ง

การเผาในที่โล่ง (Open Burning) เป็นแหล่งกำเนิดมลพิษทางอากาศหลักแหล่งหนึ่งก่อให้เกิดมลพิษทางอากาศ ได้แก่ ก๊าซต่าง ๆ ที่เกิดจากการเผาไหม้ อาทิ คาร์บอนมอนอกไซด์ ไนโตรเจนไดออกไซด์ รวมทั้งฝุ่นละออง คาร์บอนดำ ซึ่งล้วนมีผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของมนุษย์ ก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญเป็นสาเหตุของอุบัติเหตุ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเผาหญ้าหรือขยะริมทางเส้นทางการจราจรเป็นสาเหตุของอุบัติเหตุบนท้องถนนทำให้สูญเสียชีวิตและทรัพย์สินมากมาย เนื่องจากหมอกควันที่เกิดขึ้นไม่สามารถควบคุมได้ นอกจากนี้การเผากลางแจ้งอาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ก่อให้เกิดไฟป่าเผาไหม้แหล่งทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่กว้าง ซึ่งการเผาในที่โล่งเกิดจาก 3 กิจกรรมหลัก ดังนี้

1. การเผาเศษพืชเศษวัสดุทางการเกษตร

ประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรมที่มีการปลูกพืชเศรษฐกิจในพื้นที่ต่าง ๆ ได้แก่ ข้าวโพด อ้อย มันสำปะหลัง เป็นต้น ในการทำการเกษตรให้ได้ผลผลิตสูง สิ่งสำคัญที่สุดคือการเตรียมดินที่จะทำการเพาะปลูก ซึ่งจะต้องมีการตากดินพื้นที่เพื่อกำจัดเศษพืช วิธีการที่ง่าย สะดวกและประหยัด สำหรับเกษตรกรที่นิยมใช้กันมาก คือ การเผา

2. การเผาขยะมูลฝอยจากชุมชน

3. ไฟป่า

"ไฟป่า" คือ ไฟที่เกิดขึ้นจากสาเหตุอันใดก็ตามแล้วลุกลามไปได้โดยอิสระปราศจากการควบคุม ทั้งนี้ไม่ว่าไฟนั้นจะลุกลามเข้าป่าธรรมชาติหรือสวนป่าไฟป่าจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อมีองค์ประกอบที่จำเป็น 3 ประการ คือ เชื้อเพลิง ออกซิเจนและความร้อน มารวมตัวกันในสัดส่วนที่เหมาะสมที่จะเกิดการลุกไหม้

1) เชื้อเพลิง ได้แก่ ดินทรียมารทุกชนิดที่ติดไฟได้ เช่น ต้นไม้ กิ่งไม้ ตอไม้ กอไม้ ภูเขาไม้ หญ้า อ้อย รวงไปจนถึงดินอินทรียม (peat soil) และชั้นถ่านหินที่อยู่ใต้ผิวดิน (coal seam)

2) ออกซิเจน ออกซิเจนเป็นก๊าซที่เป็นองค์ประกอบหลักของอากาศทั่วไปในป่า จึงมีการกระจายอยู่อย่างสม่ำเสมออย่างไรก็ตาม ปริมาณและสัดส่วนอาจแปรผันได้ตามความเร็วและทิศทางลม

3) ความร้อน แหล่งความร้อนที่ทำให้เกิดไฟป่าแบ่งเป็น 2 ประการ คือ แหล่งความร้อนจากธรรมชาติ ได้แก่

ฟ้าผ่า การเสียดสีของกิ่งไม้ การรวมของแสงอาทิตย์ผ่านหยดน้ำค้าง ภูเขาไฟระเบิดและแหล่งความร้อนจากการกระทำของมนุษย์ซึ่งเกิดจากการจุดไฟในป่าด้วยสาเหตุต่าง ๆ กัน

สาเหตุของการเกิดไฟป่า

1) เกิดจากธรรมชาติ ไฟป่าที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติเกิดขึ้นจากหลายสาเหตุ เช่น ฟ้าผ่า กิ่งไม้เสียดสีกันภูเขาไฟระเบิดก่อนหินกระทบกัน แสงแดดตกกระทบเปลือกหิน แสงแดดส่องผ่านหยดน้ำ ปฏิกริยาเคมีในดินป่าพรุ การลุกไหม้ตัวเองของอินทรีย์วัตถุ เป็นต้น

2) เกิดจากมนุษย์ ไฟป่าที่เกิดขึ้นในประเทศกำลังพัฒนาในเขตร้อนส่วนใหญ่จะมีสาเหตุมาจากกิจกรรมของมนุษย์ สำหรับประเทศไทยถือว่า ไฟป่าทั้งหมดเกิดจากการกระทำของมนุษย์โดยมีสาเหตุต่าง ๆ กันไป ได้แก่

2.1) เก็บหาของป่า เป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดไฟป่ามากที่สุด การเก็บหาของป่า ได้แก่ ไข่มดแดง เห็ด ใบตองตึง ไม้ไผ่ น้ำผึ้ง ผักหวาน และไม้พิน การจุดไฟ ส่วนใหญ่เพื่อให้พื้นที่ป่าโล่งเดินสะดวก หรือให้แสงสว่างในระหว่างการเดินทางผ่าน

ป่าในเวลากลางคืน หรือจุดเพื่อกระตุ้นการงอกของเห็ด หรือ กระตุ้นการแตกใบใหม่ ของพืชหวานและใบทองติ่ง หรือจุดเพื่อ ไล่ตัวมดแดงออกจากรัง รวมฉนวนไล่ผึ้ง หรือไล่แมลงต่าง ๆ ในขณะที่อยู่ในป่า

๑.๒) เผาไร่ เป็นสาเหตุที่สำคัญรองลงมา การเผา ไร่ก็เพื่อกำจัดวัชพืชหรือเศษซากพืชที่เหลืออยู่ภายหลังการเก็บเกี่ยว ทั้งนี้เพื่อเตรียมพื้นที่เพาะปลูกในรอบต่อไปโดยปราศจากการทำเนกมันไฟ และปราศจากการควบคุม ไฟจึงลามเข้าป่าที่ อยู่ในบริเวณใกล้เคียง

๑.๓) แก่งจุด ในกรณีที่ประชาชนในพื้นที่มี ปัญหาความขัดแย้งกับหน่วยงานของรัฐ โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหา เรื่องที่ทำกิน หรือถูกจับกุมจากการกระทำผิดในเรื่องป่าไม้ ก็ มักจะหาทางแก้แค้นเจ้าหน้าที่ด้วยการเผาป่า

๑.๔) ความประมาท เกิดจากการเข้าไปพักผ่อน ในป่า ก่อกองไฟแล้วล้มดับ หรือทิ้งก้นบุหรี่ลงบนพื้นป่า เป็นต้น

๑.๕) ล่าสัตว์ โดยใช้วิธีไล่เห่าล่า คือจุดไฟไล่ให้ สัตว์หนีออกจากที่ซ่อน หรือจุดไฟเพื่อให้แมลงบินหนีไฟ นกชนิดต่าง ๆ จะบินมากินแมลง แล้วด้กจึงนกอีกทอดหนึ่ง หรือ จุดไฟเผาทุ่งหญ้าเพื่อให้หญ้าแตกกระบัด ล่อให้สัตว์ชนิดต่าง ๆ เช่น กระต่าย กวาง กระต่าย มากินหญ้าแล้วด้กรอชิงสัตว์นั้น

๑.๖) เลี้ยงปศุสัตว์ ประชาชนที่เลี้ยงปศุสัตว์แบบ ปล่องให้หากินเองตามธรรมชาติ มักลักลอบจุดไฟเผาป่าให้โล่ง มีสภาพเป็นทุ่งหญ้าเพื่อเป็นแหล่งอาหารสัตว์

๑.๗) ความตึกคะนอง บางครั้งการจุดไฟเผาป่าเกิด จากความตึกคะนองของผู้จุดโดยไม่มีวัตถุประสงค์ใด ๆ แต่จุดเล่น เพื่อความสนุกสนานเท่านั้น

การเผาในที่โล่งมีโทษทางกฎหมาย

การเผาหญ้าหรือขยะ แม้จะเผาในที่ของตนเอง แต่ ทำให้เกิดกลิ่น คับ เหม็น ฯลฯ สร้างความเดือดร้อนรำคาญต่อ ผู้อื่น เจ้าพนักงานในท้องถิ่นมีอำนาจสั่งห้ามให้หยุดเผา และ ห้ามมิให้มีการเผาอีกต่อไป หากฝ่าฝืนมีโทษจำคุกไม่เกิน ๓ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๒๕,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (ตาม มาตรา ๒๘/๑ วรรคสอง และมาตรา ๗๔ แห่ง พระราชบัญญัติ การสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕)

หากการเผานั้นทำให้เกิดอันตรายหรือทำให้เกิดความ เสียหายแก่บุคคลอื่น มีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๗ ปี และปรับไม่เกิน ๑๔๐,๐๐๐ บาท และผู้นั้นต้องชดเชยค่าเสียหาย ทดแทนให้แก่ผู้เสียหายในฐานะความผิดละเมิด (ตามมาตรา ๒๒๐ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายอาญา และมาตรา ๔๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์)

หากการเผานั้นลุกลามรุนแรงถึงขั้นเป็นอันตรายต่อชีวิต หรือทรัพย์สินของบุคคลอื่น ต้องระวางโทษจำคุก ๕ ปี ถึง ๒๐ ปี และหากรู้อยู่แล้วว่าการเผาดังกล่าวอาจจะทำให้เกิดเพลิงไหม้ อันตรายได้ต่อบุคคลอื่น ได้อย่างแน่นอนถือว่ามีความผิดฐาน วางเพลิงโดยเจตนามีโทษสูงสุดถึงประหารชีวิต

รณรงค์

การงดเผาในที่โล่ง

องค์การบริหารส่วนตำบลบางมะพร้าว
อำเภอห้วยธวัช จังหวัดชุมพร